

ਅਦਾਲਤ ਏ. ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਜੀ. ਐਲ. ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਸੇਠ

ਮਹਾਦੇਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਪੁਰੀਆ,—ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁੰਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 55 ਸਾਲ 1951.

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ ਵੀ)—ਧਾਰਾ 99 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 48, ਨਿਯਮ 3—ਹੁਕਮ ਉਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ— ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਸਮੱਗਰੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 48 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਫਾਰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਫਾਰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਤੁਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ, ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ

ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੂਲੀ ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਡ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਅਮੂਰਤ ਅਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਲ.ਕਪੂਰ ਦੇ 30 ਮਾਰਚ, 1951 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਨੇ 1949 ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਫਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 174 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਸ਼੍ਰੀ ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਦੇ 20 ਅਗਸਤ, 1949 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡੀ.ਡੀ. ਚਾਵਲਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

2. 16-12-1944 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 16,484-6-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੀ ਗਿਰਵੀ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 8-4-1946 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 15-2-1948 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:

"ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ 16-12-1944 ਅਤੇ 8-4-1946 ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੁਣ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ 14,200/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ $7\frac{1}{2}$ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੇ '31-8-1948 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ 16-5-1949 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 20-5-1949 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 13-6-1949 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ 20-8-1949 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

4. ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (1) ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

5. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਆਰਡਰ 34 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ:

"ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਕਤੀ।

6. ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ 48 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਨੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਫਾਰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ

ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਟੀਕ ਰੂਪ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਤੁਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ, ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

7. ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੀਐਨ ਛਗਨਲਾਲ ਸਕਰਲਾਲ ਬਨਾਮ ਤਯਾਰਾਮ ਦੇਵਰਾਜ, ਆਈਐਲਆਰ 51ਬੰਬਈ 325 : (ਏਆਈਆਰ 1927 ਬੰਬਈ 131), ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਹੁਕਮ ਜੇ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਹੋਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਸਮੀ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਇਸਦੇ ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਵੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਸ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੰਨੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ....

"ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਨੂਮਲ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸ ਰਾਮ 92 ਇੰਡ ਕਾਸ 254: (ਏਆਈਆਰ 1925 ਲੈਬ 640) ਅਤੇ ਬਸਿਸਟ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪੁਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਏਆਈਆਰ 1942 ਪੈਟ 343 ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨਚਰਜੀ ਹੋਰਮੁਸਜੀ ਬਨਾਮ ਠਾਕਰਦਾਸ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨਦਾਸ, 5 ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਲਆਰ 389 ਤੇ ਪੰਨਾ 392, ਧਨਪਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਨਾਥੇ ਖਾਨ, ਏਆਈਆਰ 1926 ਲਾਰ. ਪੰਨਾ 365 'ਤੇ 364. ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਬਸ਼ਰ ਨਾਥ, ਏਆਈਆਰ 1939 ਪੇਸ਼ 34.

8. ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇੱਕ ਮੌਰਗੇਜ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੂਲੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ; ਜਾਇਦਾਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ.

ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਮੂਰਤ ਅਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਹੁਕਮ-ਬਹਾਦਰ ਇਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਾਂਗਾ. ਹੁਕਮ-ਧਾਰਕ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਲ. ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

10. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Rakesh Sharma, Translator.